

STALEŠKE VIJESTI.

Skupštine i kongresi.

Redni občni zbor

Slovenskega zdravniškega društva dne 31. januarja 1923. v mestni posvetovalnici.

Navzočih: 31 članov.

Predseduje: Dr. Tičar; zapisnikar: dr. Goričar.

1. Zapisnik zadnjega občnega zbora se sprejme.

Predsednik se opraviči, da kljub demisije na zadnjem izrednem občnem zboru še vodi zborovanje, to pak radi tega, ker odbor na svoji seji dne 18. oktobra 1922. njegovega odstopa ni hotel vzeti na znanje in se izjavil ž njim v vseh vprašanih solidarnege. Poveril mu je nalogo, da predseduje društvu še do prihodnjega rednega občnega zbora.

2. Poročilo odbornikov.

Tajnik poroča: Slavni zbor! Čast mi je podati kratko poročilo o delovanju društva o poslovni dobi odstopajočega odbora. Predno se bom bavil s posameznimi pomembnejšimi dogodki in ukrepi, mi dovolite, da spregovorim par besed o splošnem obiležju, v katerem se je razvijalo društveno delo. Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani je ustanovljeno namenu, gojiti znanstveno medicino in varovati stanovske interese svojih članov. Druga točka programa stoji po aktualnosti v zadnjih časih v ospredju, ker se socialne razmere razvijajo v tej smeri, da je treba zdrav. stanu gledati na to, da z vso raspoložljivo vnamo in silo varuje svoje interese. Radi tega je potreba nujno dana, da društvo predstavlja močno disciplinirano stanovsko organizacijo, koje disciplinirani član bi moral biti vsak zdravnik v območju društvenega delokroga. Povdariti pa moram, ker je to važno za kritično presojo celega društvenega hotenja in nehanja, da se premnogi kolegi važnosti takšne stanovske organizacije ne zavedajo, toda da stoji mnogo zdravnikov iz malomarnosti ali iz čisto osebnih ozirov izven društva, drugi pa, četudi člani, kažejo toliko nezanimanja, nekateri toliko slabe volje, da je uspešno društveno delovanje skrajno otežkočeno. V teh dveh dejstvih je iskati med drugimi tehtnih razlogov, da je marsikatera dobro zamišljena akcija končala z neuspehom, oziroma uspela le deloma. Takšnih akcij je bilo mnogo. Vsaj vsi poznate socialni pokret, ki si pridobiva s pomočjo zakonodaje vedno večji vpliv nad zdravnikom.

Poleg običajnega društvenega poslovanja so bila v ospredju društvenih debat in premišljevanj stanovska vprašanja. Žalibog je bilo mogoče doseči le v redkih slučajih enotnega naziranja, tako da so uprav stanovska vprašanja, ki bi naj člane društva le še tesnejše vezala medseboj, dala povod nesporazumljenju, kar je zdravniškim interesom več škodovalo kot koristilo. Stojč na stališču, da ne uvidi potrebe obstoja dveh zdravniških društev v Sloveniji, si je z vso vnamo prizadeval odbor, aplanirati odnošaje med mariborskim in ljubljanskim društvom v smislu zopetne fuzije obeh društev ali vsaj njih delovanje uravnati v sporedno smer. Vršil se je v ta namen sestanek delegatov obeh društev. Akcija bo, kakor vse kaže, uspela. Dosedanje stanje je nezdravo, za zdravniške interese škodljivo. Praktično se to kaže v tem, da se od merodajnih faktorjev ne upošteva niti jedna,

niti druga stran, ki vsak za sebe stavlja pogosto nasprotujoče si zahteve in če so tudi zahteve jednake, intervencija ni jednotna, ni primerno podprta. Želim novemu odboru, da mu uspe, da upostavi za celo Slovenijo trdno organizirano zdravniško društvo, ker bo le tako in v najkrajšem sodelovanju z ostalimi zdrav. društvi države mogoče ščititi naše stanovske koristi. Zato naj gre naše stremljenje, organizirati se v močno stanovsko zavedno falango, preko naših ožjih mej. Ta akcija je v razvoju. Odbor se je trudil biti v stalnem kontaktu z vsemi zdrav. organizacijami, zlasti z Zborom liječnika in jih je obveščal o vseh važnejših stanovskih vprašanjih. Žalostno je pri tem dejstvo, da se ta združevalna akcija ne poraja iz našega dalekovidnega presojanja položaja, temveč da nas k temu silijo izven nas stoječi faktorji, ki so na delu okrniti nam naše pravice in poslabšati nam naše materijelno stanje. — Znano Vam je, da se je začelo izvrševati bolezensko zavarovanje delavstva v smislu zakona o osiguranju radnika. V podrobnosti se ne spuščam, omenjam pa to, da vsebuje ta zakon nebroj odredb, ki so z našimi intencijami v nasprotju. Potom pogajanj se skuša rešiti to, kar bi se bilo moglo prej pri primerni pazljivosti z zahtevo doseči. Odbor se je večkrat intenzivno bavil s tem vprašanjem in je sklical zelo slabo obiskan sestanek v svrhu določitve smernic za pogajanja s središnjim uradom delavskega zavarovanja. Te smernice je sporočil Zboru liječnika s predlogom, da se v ožji odbor pozove i zastopnika našega društva.

Naše društvo vodi pogajanja s sindikatom osiguravajočih družb v svrhu sklepanja nove pogodbe, ker smo staro odpovedali, ker so v njej določeni zdravniški honorarji smešno nizki.

Znano Vam je, da je bil sanitetni svet za Slovenijo razpuščen. Naše društvo je bilo pozvano od merodajne oblasti, da nominira nove kandidate. Mislim, da smo ravnali v tem vprašanju kakor nedobri gospodarji, ker se niso našli v naši sredini ljudje, ki bi hoteli prevzeti te funkcije. Tako smo odklonili vsako ingerenco na sestavo sanitetnega sveta. Četudi je bil le-ta le posvetovalni organ, je bil praktično njegov nasvet skoraj vedno vpošteván. Ne bilo bi tako potrebno, da društveni odborniki hodijo prosit k zdravstvenemu odseku, da se pri zasedbi obmejnih okrožnih urad naj upoštevajo le narodno zavedni možje. Čas je pokazal, da je bila ta pasivnost napačna metoda v zaščito stanovskih interesov. Kljub temu pa je odbor v pravilnem presojanju položaja s trudom dosegel, da so bili predlagani v sanitetni svet tovariši, ki uživajo naše zaupanje. Večkrat v pretekli poslovni dobi je imel odbor priliko, razpravljati o zaščiti svojih članov proti prizadetim krivicam. V podrobnosti se ne spuščam, ugotoviti hočem le to, da se je odbor v vseh slučajih z največjo vestnostjo, natančnostjo i objektivnostjo bavil s takšnimi vprašanji. Drago mi je povdariti, da je občni zbor vedno odobril odborovo postopanje.

Odbor se tudi trudil, da oživi znanstveno delovanje. S hvalevredno požrtvovalnostjo so se poprijeli gospodje tega dela. Ustanovil se je v področju društva znanstvenega odseka, ki je dosedaj priredil 5 dobro uspeh s sledječimi predavanji: prof. dr. Zalokar: Lymphireatomia; dr. Minář: Malum Legg-Calvé-Perthes; Dr. Zaletel: Sepsis puerperalis; Dr. Šimecova in dr. Trtnik: Anthrax; Dr. Ambrožič: Prispevek k problemu prehrane hipotrofičnega dojenčka; dr. Derganc: Resekcija debelega čreva.

V slavnostni seji se je spominjalo društvo 100-letnice rojstva velikega Pasteurja. Organiziralo je po vseh srednjih šolah ob tej priliki predavanja, ki so jih imeli društveni člani.

Končujem z željo, da se društveno življenje še bolj oživi in poglobi, da bo moglo biti delo uspešno in plodonosno.

Poročilo se odobri.

Poročilo blagajnika Dr. R. Blumauerja:

Skupni dohodki društva v letu 1922 znašajo: . . . . . 25795·80 Din.
 Celotni izdatki v letu 1922 so dosegli . . . . . 5455·90 Din.

Društvena imovina v l. 1922 po stanju 31./XII. 1922.:

V mestni hranilnici	458·56 Din.	
V poštni hranilnici (Dunaj)		325·13 K.
Bon fin. ministarstva	12— Din.	
Poštna hranilnica (Ljubljana)	19804— Din.	
Ročna blagajna	535·38 Din.	
Skupno	20810·94 Din.	325·13 K.
Manj dolg Löschner-Maderjevi ustanovi	85·42 Din.	
Čista imovina 31./XII. 1922.	20725·52 Din.	325·13 K.

Sledi podrobno pojasnilo glede dolga Löschner-Maderjevi ustanovi. Blagajnik omenja, da v navedenem znesku čiste imovine še ni odšteta naročnina za Liječnički Vjesnik, ki je zanašala za leto 1922. 10160— Din. Ako odštejemo še ta znesek, nam preostane čiste gotovine še 10565·52 Din.

Nadalje se poudarja, da nastanejo veliki in nepotrebni blagajniški izdatki vsled dva- ali celo večkratnega razpošiljanja opominov.

Poročilo o stanju: Bleiweišs-ovega sklada:

V mestni hranilnici vloga z obrestmi do 31./XII. 1922 znaša 702·11 Din.

Poročilo o stanju Löschner-Maderjeve ustanove 31./XII. 1922.:

5% Notna renta (209, 758)		23800— K
4% Kronska renta (87, 005)		400— K
V kranjski hranilnici	27— Din.	
V mestni hranilnici	4·20 Din.	
Imetek pri Slov. zdravn. dr.	85·42 Din.	
Skupno	116·62 Din.;	24200— K

Predlaga se, da se naloži znesek 85·42 Din. zopet v hranilno knjižico Löschner-Maderjeve ustanove. Sprejeto.

Preglednika računov:

Dr. A. Praunseis m. p.

Dr. J. Geiger m. p.

Proračun za l. 1923.:

Blagajnik predlaga, da se zviša članarina za l. 1923 na 200— Din., in sicer odpade:

Naročnine za Liječ. Vjesnik	120— Din.
Članarine za Jugosl. lek. društvo Beograd	36— Din.
Ostali znesek naj se uporabi za ispolnjenje društvene knjižnice	44— Din.
Skupno	200— Din.

Po kratki debati se ta predlog sprejme.

Nato sledi poročilo preglednikov.

Revizor g. dr. Geiger poroča, da je našel pri reviziji z Dr. Praunseisom vse račune v redu in predlaga odboru absolutorij.

Poročilo blagajnika se odobri. Denar Löschner-Maderjeve ustanove se naloži oziroma se poveri odbor, da ga razdeli med eventuelne prosilce.

3. Volitev novega odbora.

Dr. Defranceschi predlaga, da se celemu odboru izreče posebna zahvala, posebno radi tega, ker ni sprejel demisije svojega predsednika. Izjavlja, da bi prišel obč. zbor v močno situacijo, če bi g. dr. Tičar ne hotel več sprejeti predsedstva. Ga prosi, da sprejme mesto predsednika in predlaga, da se izvoli dr. Tičarja brez vsake debate per acclamationem predsednikom.

Dr. Tičar prosi, da se izbere za predsednika kdo drugi, ki bo imel več zaslonbe med članstvom. Slednjič pa vendar sprejme izvolitev.

Da se pogovorijo člani radi liste odbora, prekine predsednik zborovanje za 5 č. Na predlog g. dr. Defranceschija se izvoli sledeči odbor:

gg. dr. Rudolf Kobal, sanitetni major, Ljubljana, dr. Živko Lapajne, višji okrajni zdravnik, Ljubljana, dr. Ivan Pintar, prak. zdravnik, Ljubljana, dr. Matija Ambrožič, primarij, Ljubljana, dr. Franc Göstl, primarij, Ljubljana, dr. Albert Trtnik, sekundarij, Ljubljana, dr. Robert Blumauer, sekundarij, Ljubljana, dr. Tekla Kenk, sekundarij, Ljubljana, dr. Matija Mrgolč, sekundarij, Ljubljana, dr. Ante Goričar, asistent, Ljubljana, dr. Tomo Zarnik, okrožni zdravnik, Zagorje, dr. Franc Šterba, okrožni zdravnik, Trebnje.

Za revizorja sta izvoljena gg. dr. Geiger in dr. Praunseis.

4. Določitev časopisev.

Deutsche mediz. Wochenschrift, Münchener mediz. Wochenschrift, Klinische Wochenschrift, Springer, Berlin, tudi letnik 1922., Ergebnisse der inneren Medizin und Kinderheilkunde, Časopis českých lékařů.

Glede naročitve še kakšnih drugih časopisev, predlaga dr. Defranceschi, da izvrši naročitev odbor sam, če smatra to za potrebno.

5. Članarina z prispevkom za Liječnički Vjesnik se določi na 200 Din. članarina sama 80 Din. letno.

6. Sprejme se predlog dr. Kuharja glede ustanovitve zdravniškega društva za celo Slovenijo s sledečim besedilom:

„Vsi zdravniki v Sloveniji se naj združijo v Slov. zdrav. društvo v Ljubljani, ki ima dva popolnoma enakopravni in samostojni sekciji, jedno v Mariboru, jedno v Ljubljani“.

Sprejme se predlog odbora: „Knjižničar se naj pooblasti, da s privoljenjem odbora kompletira stare letnike perijodičnih časopisov potom prodaje ali izmenjave“.

Tajnik prečita dopis Zbora liječnika št. 19/23, v katerem le-ta poziva naše društvo, da se priključi resoluciji, da se zdravstveni odseki ne razpustijo.

Dr. Dereani je mnenja, da se naj resolucija ne sprejme.

Dr. Ambrožič misli, da je zelo potrebno, da se društvo izreče za ohranitev zdravstvenih odsekov, ker imamo le na ta način jamstvo, da bodo v sanitetnih stvareh odločevali strokovnjaki zdravniki.

Po daljši debati se sklene, da naj pride resolucija na dnevni red prihodnjega občnega zbora, odbor pa naj zadevo pouči in sestavi primerno besedilo resolucije.

Sklene se, da se društvo pridruži sklepom zdrav. društva v Mariboru, ki izreka cavete čez sanatorij „Petrovo Selo“, če ne obdržita koncesijo dosedanja koncesionarja.

T. č. predsednik:
Dr. Tičar l. r.

T. č. tajnik:
Dr. Goričar l. r.

1. redovita mjesečna skupština

Zbora liječnika Hrvatske, Slavonije i Medjumurja
održana dne 26. I. 1923. u kliničkoj predavaoni.

Prisutni: Dri: Blašković, A. Botteri, I. H. Botteri, Bressan, Budi-savljević, Burić, Čulumović, Čačković, Černě, Domac, Erler, Frajt, Fröhlich, Grossmann, Heršković, Hočevar, Hühn, Jelovšek, Karabaić, Lopašić, Löwy, Mantl, Marković jun., Mašek S., Mašek D.,

Mrvoš J., Pogačnik, Radoničić, Stančić-Rokotov, Stanojević, Šer-
cer A., Uzelac, Vrbanić, Vuletić i Župić.

U 1/29 sati otvara predsjednik skupštinu i daje riječ dru I. H. Botteri-ju, koji predaje: O ekinokokovoj anafilaksiji. (Predavanje uvršteno in extenso u 3. br. Liječ. V.).

Zatim se čitaju zapisnici od 8. i 9. red. mjesečne skupštine god. 1922. ovjerovljuje se.

Predsjednik proglašuje, da se odbor konstituirao ovako: I. tajnik Domac, II. tajnik i urednik L. Vj.: Jelovšek, blagajnik Weiss, knjižničar Farkaš, zapisničar Župić, odbornici: Pogačnik i Božić, zamjenici odbornika: Köhler i Mašek S.

Primljeni su za redovite članove: Dr. Vladislav Hanosek, uredski liječnik okr. ureda u Srijemskoj Mitrovici; Dr. Miroslav Posmodi, privremeni predstojnik bakt. stanice u Kraljevici; Dr. Johann Wittmann, hospitant dječje klinike u Wionu; Dr. Ivo Radoničić, asistent župan. boln. u Novoj Gradiški.

Ustaje se na počast preminulom članu dru. Branku Mihajloviću, opć. liječniku u Tovarniku.

Predsjednik javlja, da će se održati izvanredna skupština Zbora u počast E. Jenneru i da je u izgledu jedno predavanje prof. Holzknechta.

Tajnik čita odgovor Ministarstva Nar. Zdravlja o stanovištu Zbora u sekundarskom pitanju.

Predsjednik izjavljuje, da je Zbor u tom pitanju već zauzeo stanovište i da nema razloga, da ga mijenja i predlaže, da se prelazi na dnevni red. (Prima se.)

U eventualijama pita Dr. Löwy, što je Zbor učinio, da se spriječi primjenjivanje odredaba o poslovnicaama na liječničke ordinacije.

Predsjednik veli, da još nije poduzeto ništa, no da će odbor učiniti potrebno. Konačno moli predsjednik da se predavanja najavljuju uvijek do 15. u mjesecu i zaključuje u 10 sati skupštinu.

Razne vijesti.

Promocija prvih doktora medicine zagrebačkoga sveučilišta.

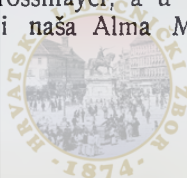
Dne 28. veljače o. g. u 12 sati o podne u auli kr. sveučilišta promovirani su na čast doktora sveukupnog liječništva Zlatko Sremec i Milan Jovanović, prvi od onih medicinara, koji su na našem medicinskom fakultetu nauke započeli i svršili, te položili sve propisane stroge ispite. Tom svečanom činu prisustvovali su kr. namjesnik dr. Ernest Čimić, povjerenik za prosvjetu i vjere dr. Stjepan Bosanac, nadbiskup dr. Ante Bauer, šef zdravstvenog odsjeka dr. Josip Lochert, bivši predstojnik za prosvjetu dr. Milan Rojc, načelnik grada Zagreba arh. Vjekoslav Heinzel, profesori medicinskoga fakulteta, članovi Zbora liječnika, mnogo medicinara i drugog općinstva.

Kratko iza 12 sati udje u aulu rektor sveučilišta prof. dr. Gjuro Nenadić, dekan medicinskog fakulteta dr. Emil Prašek, i promotor prof. dr. Miroslav Čačković.

Svečani čin otvori rektor dr. G. Nenadić:

Gospodo i gospodje!

U predvečerje 50-godišnjice opstanka našeg sveučilišta, za čiji osnutak imade golemih zasluga naš veliki vladika Strossmayer, a u godini, kada smo proslavili stogodišnjicu njegova rođenja, bilježi naša Alma Mater današnji dan kao novi

list svoje povjesti, na kome će ponosno zapisati, da je danas promoviran prvi doktor medicine na ovom sveučilištu.

Tek poslije 5 decenija svog opstanka doživjelo je sveučilište ovaj važan događaj kulturnog razvitka našeg naroda.

A zašto tako kasno?

Zato, što se Austro-Ugarska monarhija, kojoj smo bili samo pastorčad, oglašivala skoro pola vijeka želji i težnji hrvatskoga naroda za osnutkom medicinskog fakulteta u Zagrebu, pazeći surevnjivo, da naše sveučilište ne bude potpuno, kao što bijaše bečko i peštansko. I tek godine 1917. kada je već osjećala, da je „mnogo trulog u državi Danskoj“, dobio je sankciju jednodušni zaključak hrvatskoga sabora, da se u Zagrebu osnuje medicinski fakultet.

Duša ovog nastojanja bio je tadašnji šef prosvjete g. dr. Milan Rojc, kome je ne samo medicinski fakultet to priznao, naročito vidljivim znakom, podijelivši mu prvome doktorat medicine honoris causa, nego mu to priznaje i čitava naša javnost, a u svome radu potpomognut je bio g. Dr. Rojc živom saradnjom naših prvih liječnika, a ujedno i prvih profesora medicinskog fakulteta g. g. dra. Wickerhausera, dra. Mašeka i dra. Čačkovića, i već početkom školske godine 1917./18. čuli ste gospodo od Vašega dragoga profesora g. dra. Perovića predavanja iz anatomije na našem jeziku.

Smatram svojom prijatnom dužnošću, da im sa ovoga mjesta u ovom svečanom momentu izreknem blagodarnost na njihovom trudu i požrtvovnosti što su ih uložili u ovaj teški i mučni posao.

Jer gospodje i gospodo, svaki je početak težak, a naročito je teško stvarati medicinski fakultet sa skromnim materijalnim sredstvima kao što su ga oni stvarali.

Ali, iako su sredstva bila skromna, tim veća je bila ljubav i požrtvovnost njihova, a kasnije i sve ostale gospode profesora.

Svi do jednoga dali su sve svoje: ne samo znanje i volju, nego su žrtvovali i svoje slobodno vrijeme, pa su i danju i noću stvarali i uređivali svoje institute i klinike, unoseći u taj svoj rad: mladićski žar, toplu ljubav, veliki pregor i svu svoju naučnu spremu.

Svaki od njih: stvarao je!

Tiho, ali marljivo kao pčela, polagao se kamen po kamen, pa iako nije palača još sasvim dovršena, ja mogu mirno ustvrditi, da naš medicinski fakultet počiva na tako zdravim i jakim temeljima, koji su mu udarili njegovi stvaraoci, da će – dok bude potpuno dovršen, – biti zaista divna palača, na koju ćemo moći biti ponosni pred cijelim kulturnim svijetom.

Rekoh, da su gospoda profesori, kao stvaraoci ovoga fakulteta radili sa ljubavlju i samopregorom, sa ove dve osobine, koje bi doduše morale biti svojstvene svakom kulturnom čovjeku uopće, ali bez kojih se ne može zamisliti jedno specijalno zvanje u ljudskom društvu, a to je zvanje liječnika.

Vi, koji danas postajete liječnici, čuli ste nebrojeno puta od Vaše gg. profesora, da je liječničko zvanje jedno od najuzvišenijih, ali da samo onaj, koji ljubi druge i vidi i u siromahu kao i u bogatašu u prvom redu čovjeka, a spreman je uvijek i u svakom času da pregori svoje „ja,“ ako se radi o pomoći bližnjemu, može biti pravi liječnik.

Čisti altruizam, to mora biti „credo“ svakoga liječnika i zato je liječničko zvanje najsvetije od sviju.

Svi ste Vi mlada gospodo imali već u svom životu priliku, da to i sami osjetite: ako Vam je tko od Vaših milih obolio, gledali ste u tome času u liječnika kao u jedinu nadu svoju, kao onoga, koji će Vam sačuvati i oteti od smrti dio Vašega srca, dio Vaše duše.

I blagoslivljali ste ga, ako Vam je spasao Vaše mile, a ako im nije bilo spasa, bili ste mu zahvalni, ne samo za njegov trud i dobru volju, nego i za svaku nježnu riječ, koju je rekao Vašem bližnjemu.

Divan je Vaš poziv, gospodo!

U momentu kada otac i mati očekuju na svijet dijete svoje, drhću i strepe nad sudbinom njegovom, Vi ste tu, da u slučaju potrebe spasite dijete roditeljima, Vi ste tu ako zatreba, da spasite mater djetetu.

I kod smrti starca, Vi ste tu, da mu olakšate smrt. I kod ranjenika na bojištu i kod oboljeloga za vrijeme najstrašnije epidemije, svugdje ste Vi i danju i noću i svugdje morate biti, premda, u svakom času možete i sami pasti žrtvom.

U Vas nema i ne smije biti egoizma. — Vaše „ja“ prestalo je — s obzirom na druge — bitisati kao prvi zakon Vašega života.

Vi od časa kada postanete liječnici, ne pripadate više sebi, nego bližnjima svojim: svima nama. Vi ste naši uvijek, a svoji samo onda, kada Vas Vaši bližnji ne trebaju.

Pa ako Vi i radi svoga zvanja žrtvujete svoje „ja“, imate zato obilnu naknadu u svijesti i osjećanju, da pripadate općenitosti, da radite u prvom redu, i da se žrtvujete za dobro „čovjeka“

Ima li većih dobročinitelja čovječanstva od: Virchowa, Kocha, Pasteura, Semmelweissa i drugih korifeja medicinske nauke?

Svi su oni naši, svi oni pripadaju cijelome ljudstvu, jer su spasili milijune ljudskih života.

„Ljudskih života“ rekoš gospodo.

Šta je život sa gledišta medicinskog znate i sami. Ali sa gledišta našeg običnog ljudskog osjećanja, život je najznačajnija i najljepša pojava prirode.

Život je za nas realiste sve: život je blago, život je ljepota, život je ljubav, život je snaga.

Malo je, vrlo malo ljudi, koji sebi oduzimaju život, ali stotine milijona živjelo je, a živi i sada u siromaštvu i bijedi, pa ipak vole život. Vi ćete imati prilike kao liječnici, vidjeti u Vašoj praksi kako se često i najveći siromah, koji se cijeloga svoga vijeka patio, koji možda od života nije imao nijednoga časa radosti, ipak teško rastaje sa životom.

Jer život to je najljepši dar Božji. I valjda baš zato, što je najljepši, osuđen je već u porodu svome na smrt.

I zato gospodo, Vi, u čijim će se rukama nalaziti hiljade života brata Vašega „čovjeka,“ podjite „život sa ljubavlju i čvrstom odlukom, da pomognete svakomu bez razlike, je li bogat, ili siromah, je li rdjav ili zao, je li prijatelj ili neprijatelj, jer znajte, da svakome od njih spašavate njegovo sve: život njegov.

A dozvolite mi, da Vam na rastanku kao rektor zaželim, da ovo znanje, što ga Vi kao prvi doktori našeg medicinskog fakulteta, donosite sobom u život, bude zdrav osnov Vaše lične egzistencije i da Vas za Vaš rad uvijek blagosilja svaki onaj, koji se bude za pomoć Vama obratio, jer ja sam uvjeren, da ne ćete nikada u životu zaboraviti, da je cilj Vašeg zvanja, težnja Vaše duše, a svrha Vašeg znanja: spasiti život čovjeka!

Iza rektora progovori promotor dr. M. Čačković:

Gospodo i gospodje!

Mnoge i mnoge godine sva je naša javnost tražila, da se u Zagrebu ustroji medicinski fakultet. Sveučilište, Zbor liječnika, Liječnički Vjesnik i pojedinci radili su za taj cilj, dokazivali da to nije samo narodni kulturni zahtjev, već da je to također potreba eminentno socijalne i narodno gospodarske naravi. Bolesti ne ubijaju samo pojedince, ne troše samo snagu i imetak pojedinca, već snagu i imetak naroda. Zdrav čovjek i zdrav narod može da radi i stiče, da napreduje, nezdrav i bolestan slabi, gine, propada.

Ljudi boluju, ali kako nisu ljudi isti, tako nisu ni bolesti iste u raznih ljudi i u raznih rasa i naroda. Dušu, ćud i narav čovjeka poznaje najbolje onaj, koji je nikao iz istoga krila. Čovjek vjeruje čovjeku, ali najviše se pouzdaje u onoga čovjeka, kojega je nosila ista zemlja, koji mu zbori istim jezikom, koga taru iste brige i isti jadi. Liječnik odgojen u stranom svijetu, od stranih ljudi, dobiva

mного stranoga i zaboravlja mnogo domaćega. A puk, a narod to osjeća i preza pred time, pa takav liječnik ne može da potpuno vrši svoju zadaću, te da bude ne samo onaj koji liječi i ozdravljuje tijelo, već i onaj koji svoj narod čuva i vodi, štiti i brani od svega zla što može da naškodi tijelu i duši. To može činiti našem narodu samo sin našega naroda, koga su odgojili sinovi iste matere zemlje, koji su mu dali ne samo znanje i umijeće, nego i poznavanje narodne čudi i naravi, koji su mu ucijepili ljubav za taj narod i za tu zemlju.

U Zboru liječnika i u Liječničkom Vjesniku iza čednih početaka stali su se javljati radnici, koji su sistematski radili na polju medicinske znanosti i koji su proučavali naše posebne prilike. U velikim bolnicama ustrajali su se specijalistični odjeli i u njima su se odgajali liječnici, koji su imali biljeg te domaće škole. Vrijeme je prolazilo i sve se više osjećalo, da to nije dovoljno, sve više se širila spoznaja, da dobrobit i sretna budućnost našega naroda neminovno traži, da se hrvatsko sveučilište popuni medicinskim fakultetom. A taj je zahtjev god. 1917. provalio takovom snagom, da mu se nije nitko oprijeti mogao. Hrvatski sabor na predlog Milana Rojca jednoglasnim zaključkom pozove vladu, da ostvari taj davni postulat, sva javnost s oduševljenjem prihvati u inicijativu, a naročito sveučilište, Zbor liječnika i Liječnički Vjesnik ulože sve svoje sile i sav svoj ugled za taj cilj. I taj imperativni zahtjev hrvatskoga naroda, koji je u taj čas sigurno govorio u ime svega slavenskoga juga, ispunio se i u našem se sveučilištu otvori medicinski fakultet. Bio je to prvi medicinski fakultet na slavenskom jugu, spreman da prime sve njegove sinove, a tim je činom hrvatsko sveučilište pošlo da vrši svoju zadaću, vjerno tradicijama svog utemeljitelja Strossmayera, tradicijama grada Zagreba, u kom se nalazi i nas sviju, koji smo za taj cilj radili. Dobilo je značaj onog velikog, širokog jugoslovenstva, koje puna srca i otvorene duše jednako prima sve južno-slavenske grane.

A sada na pragu pedesetgodišnjice našega sveučilišta stupaju pred nas prvi doktorandi i mole nas, da ih promoviramo na doktore universae medicinae. Stupaju pred nas nakon što su svršili propisane nauke i položili sve ispite. Gotovo sve su nauke slušali na našem sveučilištu, a samo za jedan semestar morali su poći van zemlje, da slušaju one predmete, koji se kod nas ne predaju, jer još nemamo nužnih klinika i zavoda. Ističem to, da se u ime našeg sveučilišta zahvalim svim onim fakultetima, koji dragovoljno primaju te naše djake, i to u prvom redu bratskom češkom sveučilištu u Pragu, a činim to takodjer s toga, da u ime fakulteta pozovem i opomenem naše odlučujuće faktore, da je skrajne vrijeme da se dadu sredstva i mogućnost svršiti naš medicinski fakultet.

Imao sam čast biti jedan od one trojice prvih profesora, kojima je bila povjerena zadaća da osnuju medicinski fakultet; imao sam čast biti prvi dekan, a danas me zapala čast, da budem promotor i da prvim doktorandima podijelim čast doktora sveukupne medicine u našem sveučilištu.

Gospodo doktorandi, danas se sastajemo opet, ja Vaš nekadašnji dekan i profesor, Vi moji djaci. Sastajemo se na jednoj točki, u jednom momentu, koji je velik i častan našem narodu, našem sveučilištu i nama trojici. Naš narod dobiva tečevinu velike nacionalne i kulturne važnosti; naše sveučilište, naš fakultet daje dokaz svoje spremne i vrijednosti. A kako je meni velika čast, i meni na nizlazu života nagrada za moj rad da mogu biti onaj, koji će u ime fakulteta, u ime sveučilišta promovirati prve doktore medicine — tako je i Vama čast, što ste ti prvi doktori našega Strossmayerova sveučilišta, što tom časti stupate u život. Te činjenice mora da se sav svoj život časno i zahvalno sjećate, da vi prvi doktori uvijek i u svakoj prilici budete prvi.

Kada izadjete iz te dvorane kano doktori medicine, Vama će čast doktora postati dužnosti, ali kada Vas ja promotor odavle odustim onda ću Vas opet prihvatiti kano predsjednik Zbora liječnika, da Vas povedem u život i u ovaj dvojakoj dužnosti hoću da Vam pogovorim nekoliko riječi.

Rekao sam da će Vam čast doktora postati dužnosti, govorim Vam to zato, jer Vas hoću podsjetiti na dvoje. Samo onaj je dobar liječnik, koji ne liječi bolest već bolesnika. Bolest je poremećenje funkcije jednog organa, ali bolestan je organizam, čovjek. A tog čovjeka, tog bolesnika treba da gledate i opažate, da ispitujete i da liječite, a ne samo bolestan bubreg, oslijepilo oko, slomljenu nogu. Ali ne samo čovjek nego i narod je živ organizam, pa isto tako i on treba pažnje i skrbi, poznavanja i razumijevanja. Baš tako kao što zdravlje, jakost i budućnost pojedinca često ovisi od liječnikovog nastojanja – isto tako može da bude u njegovoj ruci i sudbina naroda. Drugo što hoću da Vas podsjetim jest, da liječništvo nije zanimanje već poziv, zvanje. Kada materi umire jedino dijete, kada je u životnoj pogibelji hranitelj obitelji, kada nejačeću prijeti gubitak matere, kada pošast uništava gomile života – onda u liječnika ne ima ništa drugo do li samo jedna želja i jedna težnja: da spasi, da uščuva.

Život liječnika je borba i pogibelj, tuga i jad. Liječnik ulazi u kuću kada je došla žalost, a izlazi kada se vratila sreća. Liječnikova je dužnost teška i pogibeljna, često nezahvalna, pa on mnogoputa mora da nalazi zadovoljstvo i nagradu za svoj trud u svojoj nutrini, u spoznaji da je učinio svoju dužnost, da je pomogao svom bližnjem, svom narodu, da je učinio dobro. A kada onda vrhu toga još vidi kako je majka zagrlila dijete, što joj ga je on spasio i kada iz njezinog oka kane suza materinje ljubavi i sreće, što može da opet grli svoje živo i zdravo dijete – zar onda ima koga na tom svijetu s kime bi se mijenjati htio?

S tim mislima i s tim osjećajima, gospodo doktorandi naskoro doktori, podijte u život i bilo Vam Vaše zvanje sretno i uspješno, bila Vam časna i dična Vaša sveta i teška liječnička dužnost.

Na to preduzme promotor promociju, a iza svršene promocije predade rektor dr. Sremcu, prvom doktoru medicine zagrebačkog sveučilišta, namijenjeni dar. God. 1874. predao je krapinski gradjanin g. Mavro Farkaš rektoru hrv. sveučilišta 100 forinti, da se taj novac koristonosno uloži i s kamatima predade prvom doktoru medicine. Svota je uložena u štedionicu, te se pomalo množala, ali je god. 1915. vlada segnula i za tim novcem, te je od njega nabavila K 1100 austrijskog zajma. Tako je od novca danas za prvoga doktora preostalo samo din 89, koje rektor predaje dru Sremcu i nada se, da će ovaj pregoriti ostatak, jer je s njime propala i Austrija.

Novi članovi.

Zboru pristupiše kano redoviti članovi: Dr. Vilim Viola općinski liječnik, Čakovec. – Dr. Zlatko Sremec, hospitant klinika, Zagreb. – Dr. Karlo OrNSTEIN, privatni liječnik, Osijek.

Istupili.

Dr. Martin Bleicher, sanit. savjetnik, Sarajevo. — Dr. Staka Bokonjić, asistentica ambulante, Sarajevo. — Dr. Martin Zrilić, sreski ljekar, Palanka.

Imenovanja.

Asistenat kr. zemalj. bakteriološkog zavoda u Zagrebu Dr. Oton Trausmiller imenovan je šefom drž. stalne bakteriološke stanice u Kraljevici, a privremeni šef iste stanice Dr. Miroslav Posmodi šefom drž. stalne bakteriološke stanice u Varaždinu.

Premještenja.

Kr. žup. fizik Dr. August Grünwald, kod kr. kot. oblasti u Osijeku premješten je u istom svojstvu kr. župan. oblasti u Osijeku. — Kr. župan. fizik Dr. Mihovil Grgurić od kr. kot. oblasti u Čazmi k onoj u Vojniću.

H. H. MEYER.

(K sedamdesetgodišnjici njegovog rođenja 17./III. 1923.).

Svi ga nekadašnji i sadanji bečki djaci dobro poznavaju, te se veseljem sjećaju njegovih uzornih predavanja i humanoga postupka pri ispitima. A ostalima se primjereno prikazuje po svojoj knjizi, koja je pod imenom Meyer-Gottlieba za kratko vrijeme osvojila cijeli medicinski svijet.

Ali samo oni, koji su radili u njegovom institutu, mogli su upoznati pravoga Meyera, njegovu veličinu ne samo kao učenjaka nego i kao čovjeka. Tihim korakom ide on dan za danom kroz institut, zadržavajuć se pri svakom suradniku, zanimajuć se za svaki problem. Uvijek pripravan da pomogne polazi od jednog do drugog, te imade uvijek nekoliko utješljivih riječi, ako što god ne bi išlo po volji. Duh sloge i najveće kolegijalnost vlada u cijelom inštitutu. Tu nema strogog šefa, pred čije lice se jedva može doći. K njemu, kojeg smo u institutu zvali samo „der alte Herr“, mogao je svatko u svako doba dana da dodje i za svakoga je učinio, što je god mogao.

Najstariji njegovi djaci su sami svi profesori, a nekoji i predstojnici velikih instituta. On prati njihov rad s najvećim veseljem i raduje se svakom njihovom uspjehu bilo na kojem polju prirodnih znanosti.

I zato nije nitko mogao otići od njega, a da nije sa sobom ponio želju, da se opet jednom povrati u institut. Svakom nekadanjem suradniku bila su vrata otvorena, kad bi se nakon godina opet povratio.

Po austrijskom zakonu morat će na godinu da ostavi svoj ljubljani institut, makar da je duševno i tjelesno svjež kao ikada. Želimo mu, da još mnogo godina uzmgne suradjivati pri daljnjem razvoju znanosti, kojoj je posvetio cijeli svoj život!

G r o s s m a n n.

Uredjenje pitanja školskih liječnika.

Od školskih liječnika u Zagrebu primio je Zbor ovaj dopis, koji je smjesta bio predložen i odjelenju za prosvjetu i vjere u Zagrebu:

Z b o r u liječnika Hrvatske, Slavonije i Medjimurja.

Z a g r e b.

Na poziv naslova sastali su se školski liječnici u Zagrebu, da pretresu pitanje školskih liječnika, te izjavljuju slijedeće:

Najbolje bi bilo, da u smislu osnove novoga zakona o zdravlju, bude pitanje školskih liječnika definitivno tako uredjeno, da odgovara svim naprednim zahtjevima školske higijene i narodnog zdravlja uopće. — U tu svrhu bi dakle morao svaki veći ili više manjih zavoda u jednom mjestu imati svoga definitivno namještenog drž. školskog liječnika, kojemu bi to bilo glavno zanimanje. — Gdje to prilike ne će dozvoljavati, obavljati će službu školskog liječnika drugi koji liječnik uz posebnu nagradu. — Rješavanju toga pitanja trebalo bi pristupiti čim to prilike budu dozvolile.

Pošto to za sada nije provedivo radi budgetnih prilika, premalog broja liječnika i t. d., to predlažemo, da se pitanje školskih liječnika za sada riješi prema priloženoj uredbi, te molimo naslov, da tu uredbu čim prije dostavi pokrajinskoj upravi odjelenju za prosvjetu i vjere u Zagrebu.

U Zagrebu, dne 3. siječnja 1923.

Uredba o školskim liječnicima za srednje i slične škole.

§ 1.

Svaka srednja i slična joj škola mora imati svoga školskog liječnika, kojega imenuje na predlog ravnateljstva dotičnog zavoda Kr. pokrajinska uprava.

Namještenje je privremeno uz honorar.

§ 2.

Honorar iznaša 10 din po učeniku na semester, koji iznos ubira ravnateljstvo kod upisa učenika, a isplaćuje ga liječniku na koncu svakog semestra.

§ 3.

Dužnosti školskoga liječnika jesu slijedeće :

1. Školski liječnik imade na početku školske godine sve novo upisane učenike svestrano i tačno pregledati s obzirom na opće zdravstveno stanje i ustroj tijela u svrhu, da se ustanovi, da li im je od potrebe stalan liječnički nadzor, ima li se na njih osobiti obzir uzeti kod poučavanja, smještanja u klupama, imadu li se od nekih predmeta (gimnastika, pjevanje, ručni rad i t. d.) oprostiti ili uputiti na liječenje.

2. Za svakog učenika imade se sastaviti matični zdravstveni list prema pravitom obrascu A, (vidi str. 38) koji učenika prati do odlaska iz zavoda. — U tom matičnom listu ispunjuju se stupci prema nalazu, a odredbe i predlozi ubilježe se u „Napomena“.

3. Školski liječnik imade 2 sata svake nedjelje držati uredovni sat u posebno zato određenoj sobi, gdje će mu razrednici na pregledavanje dovesti radi mana ili bolesti sumnjive učenike, a postepeno i one učenike, koji su u svom matičnom listu označeni za pregledavanje i one, koji na početku školske godine nijesu bili pregledani.

4. Školski liječnik dužan je dalje dogovorno sa ravnateljem i u njegovoj pratnji od vremena do vremena pohađjati pojedine razrede i pregledati, da li su svi učenici u školi zdravi, ne boluje li koji učenik od zarazne bolesti, odgovara li veličina sobe broju učenika, jesu li sobe zračne i svijetle, da li su djaci prema svjetlosti prikladno smješteni, kakova je ventilacija, da li se prozori i vrata dobro zatvaraju, nijesu li zidovi vlažni, je li loženje u redu, da li klupe i sjedala odgovaraju, dali su zahodi kako valja uredjeni s obzirom na zdravstvene zahtjeve, da li je uopće u školskoj zgradi i u njenoj okolici red i čistoća, da li je valjana opskrba vodom i t. d.

Svoje primjetbe i opažanja o učenicima imade ubilježiti u matični list učenika, prema potrebi uputiti liječniku (specijalisti) pismenom uputom roditeljima ili njihovim zamjenicima. — Ustanovljene mane na školskim uredbama imade ubilježiti u posebnu knjigu, koju sprema ravnatelj.

5. Školski liječnik imade pravo doći u svaku sjednicu učiteljskog zbora.

Barem jedamputa u svakom polugodištu imade se svakako pozvati u sjednicu učiteljskoga zbora, da s učiteljima raspravi svoja opažanja o zdravstvenom stanju učenika i školske zgrade, dajući upute i stavljajući predloge, kako bi se opaženi nedostaci najbolje i najbrže uklonili.

Drži li školski liječnik, da se njegove upute ne vrše, ima pravo pismenim podneskom putem ravnateljstva tražiti odredbe od Kr. pokrajinske uprave, odjela za prosvjetu i vjere.

6. Školski liječnik poučava u zavodu za koji je namješten nauk o zdravlju uz posebnu nagradu, koja je predviđjena za prekobrojne satove kvalifikovanih nastavnika.

7. Školski liječnik imade na zahtjev ravnateljstva potražiti u njihovim stanicama one učenike, koji ponovno bez dovoljnog opravdanja izostaju ili ako se za vrijeme pošasti sumnja, da u obitelji netko boluje od zarazne bolesti.

8. Školski liječnik imade iza svršetka školske godine predložiti Kr. pokrajinskoj upravi odjelu za prosvjetu i vjere putem ravnateljstva godišnji izvještaj.

9. O postupku liječnika i ravnateljstva kod zaraznih bolesti mjerodavni su propisi naredbe od 25. kolovoza 1922. god. Br. 30.067.

§ 4.

Ova naredba stupa na snagu sa 1. februarom 1923. g.

Prelazna ustanova.

Za prvi semestar školske god. 1922/23 imadu ravnateljstva isplatiti liječniku već ubranih din 2.50 odnosno din 1.— po učeniku, a za drugi semestar imadu ravnateljstva odmah na početku tog semestra ubrati 10 din po učeniku.

U Zagrebu, dne 3. siječnja 1923.

Obavezna bolnička služba.

Zdravstveni odsjek za Hrvatsku, Slavoniju i Medjimurje u Zagrebu, izdao je pod brojem 2699—1923. ovu okružnicu:

Savezno s ovostranom okružnicom od 5. juna 1921. broj 12887 određeno je prema riješenju ministarstva narodnog zdravlja od 4. prosinca broj 26166 — 1919. da svaki liječnik, prije nego započne praksu ili stupi u koju službu mora imati najmanje jednu godinu bolničke službe.

Glede uračunavanja u tu jednogodišnju bolničku službu onim liječnicima, koji su višili tu službu u vojnim bolnicama, riješilo je ministarstvo narodnog zdravlja od 24. januara o. g. broj 2371—1923. i da se to vrijeme može uračunati samo onda, ako nisu tu službu vršili kao vojni obvezanici, i ako su prošli sva odjeljenja kao svršeni liječnici.

Istim je riješenjem određeno, da ugovorni vojni liječnici imaju pravo privatne prakse, dok su u vojnoj službi.

Što se naslovu znanja i ravnanja radi saopćuje.

U Zagrebu, dne 22. veljače 1923.

Dr. Lochert.

Institut za socijalnu medicinu.

Riješenjem G. Ministra Narodnog Zdravlja osnovat će se u Beogradu pri higijenskom Odelenju Ministarstva Narod. Zdravlja institut za socijalnu medicinu. Ovaj institut znači nastavak za podizanje ustanova, koje treba da služe narodnom zdravlju. Poslije ambulatorije za venerične bolesti, dispanzera za tuberkulozu, dispanzera za dojenčad, školskih klinika i škola u slobodnoj prirodi, bakterioloških stanica, antimalarične akcije i instituta za ovu borbu—otvorit će se i ovaj institut, čiji će zadatak biti ispitivanje našeg narodnog života u svima pravcima. Pored ovih ispitivanja institut će imati da se bavi i riješenjem ovih problema i preduzimanjem socijalno-medicinskih mjera protiv bolesti.

Za pripremne radove određeno je 50000 dinara, a institut će se za sada smjestiti u jednu drvenu zgradu dobijenu iz Njemačke.

Sestanak zastopnikov Slov. zdrav. društva in delegatov sindikata osiguravajočih društva.

Ker je IV. skup Jug. lekarskega društva zahteval odpoved pogodbe s sindikatom osiguravajočih društava in pooblastil Slov. zdrav. društvo, da sklene novo pogodbo s sindikatom, so se sestali dne 6. februarja 1923. pooblaščenca Slov. zdrav. društva in delegati sindikata v prostorih zdravstvenega odseka za Slovenijo v Ljubljani.

Od strani sindikata so bili navzoči: dr. Bole, ravnatelja Nikolić in Pehany, manjkala so pooblastila društev: Jugoslavija, L' Union, Vardar in Ujedinjenje.

Zdravniška društva so zastopali: Dr. Tičar, dr. Defranceschi in dr. Kobal. Po pozdravu predsednika dr. Defranceschija, pojasni dr. Tičar, da je IV. skup Jugosl. lekarskega društva zahteval odpoved radi preniskega honorarja in spremenjenih življenskih prilik.

Na zahtevo delegatov sindikata osiguravajočih društava, predlaga dr. Kobal, da se sklene pogodba na daljšo dobo na bazi predvojnega honorarja 10 Kr. v zlati valuti.

Zastopniki sindikata so označili ta predlog za indiskutabel. Po odklonitv drugega predloga, da naj znaša honorar 150 Din., stavi dr. Defranceschi kot minimalni zahtevak 120 Din. Temu nasproti predlagajo zastopniki sindikata 60 Din, t. j. za 50% poviška.

Zastopniki zdrav. društev včlanjenih v Jugoslov. lek. društvo izjavijo, da je predlagani povišek neprimeren in da je po dobljenih informacijah izključeno vsako znižanje pod 100 Din, tudi če se vpraša posamezna društva za njihovo mnenje.

Nato predlaga ravnatelj Nikolić, na se obe stranki podvržete arbitriju Min. narod. zdravlja in Min. trgovine, kar pa odklonijo zastopniki zdravniških društev.

Delegati sindikatov izjavijo, da hočejo poročati o celi stvari na občnem zboru v Beogradu, delegati zdrav. društev pa povprašajo za mnenje društva včlanjena v Jugosl. lek. društvu.

Kakor je razvidno iz poročila, niso vedla pogajanja do nikakega zaključka. Zastopniki Jugoslov. lek. društva so se obrnili potom Slov. zdrav. društva na vsa zdravniška društva včlanjena v Jugoslov. lek. društvu radi informacij, ki bodo tvorile podlago za nadaljna pogajanja.

O d b o r.

*

Slov. zdrav. društvo naznanja, da s 1. marcem 1923. preneha pogodba s sindikatom osiguravajočih društava.

Dne 24. t. m. so se vršila ponovno pogajanja, ki pa niso vedla do nobenega zaključka.

Od strani Slov. zdrav. društva se je predlagalo kot minimalni honorar 100 Din. v. ordinacijski sobi, 150 Din. na domu zavarovanca, kar pa so delegati sindikata odklonili, in ponudili 80 Din. oziroma 100 Din.

Slov. zdrav. društvo prosi cenjeno društvo, da je z nami solidarno in da obvesti svoje člane, da ne vršijo nobenih preiskav več počenši s 1. marcem 1923. dokler Vas ne obvestimo drugače. Mi smo obvestili svoje člane potom časopisja.

Ljubljana, 26./II. 1923.

Za odbor:

predsednik:
Dr. Tičar m. p.

tajnik:
Dr. Mrgolč m. p.

*

Odbor Zbora liječnika usvojio je odluku Slov. zdrav. društva, odobrio dosadašnji njegov postupak te mu predao svoje dalnje predloge. Pozivaju se svi kolege, koji rade sa osiguravajućim društvima, da prema gornjem zaključku otklone svaku suradnju sa društvima, dok se pitanje honorara na bazi naših mininalnih zahtjeva ne uredi.

Odbor Zbora liječnika.

Kurz mikroskopije živog oka

prof. Koepe na kr. sveuč. oftalmološkoj klinici prof. Dra A. Botteri-ja u Zagrebu ne će se obdržavati od 5.—14. aprila, kako smo u prošlom broju javili, nego od 20. do 29. marta.

35. kongres interne medicine u Wienu.

Kako smo već javili, obdržava se taj kongres od 9. do 12. aprila o. g. pod predsjedništvom Prof. Dra K. F. Wenckebacha. Glavne su teme: Encephalitis lethargica (Economo, Nonne) i visoki arterielni tlak (Durig, Volhard). Jedno popodne bit će posvećeno demonstracijama bolesnika sa smetnjama unutrašnje sekrecije. Priredit će se izleti u Baden i na Semmering te medic. izložba; a 14. aprila prikazivat će se pacijenti, preparati, razne metode liječenja na pojedinim internim klinikama. Članovi kongresa imadu ove pogodnosti: 1. besplatni austrijski vizum; 2. jeftiniju vožnju na austr. željeznicama; 3. jeftine

sobe kod familija i u hotelima; 4. vrlo jeftine objede u kongresnoj palači (Cijene u Wienu: soba 25—100.000 K dnevno; zajutak 5—10.000, objed u kongresnoj palači 2000, inače objed i večera u restauracijama od 10—20.000 K). Prijave šalju se na: I. Medizinische Klinik, Wien, IX., Lazarettgasse 14.

Poziv.

Na zahtjev mnogih članova Zbora sprema se za drugu polovinu aprila izvanredna skupština Zbora s dnevnim redom: Staleška pitanja. Svrha je ovog sastanka, da se temeljito pretresu mnoga naša neriješena staleška pitanja, koja su niknula u zadnje doba i koja valja riješiti. Ovime pozivamo sve kolege i članove Zbora, da najkasnije do 10. aprila pošalju na ruke Zbora svoje želje, predloge i pritužbe, pa da se sav materijal sistematski iznese i na konačno sredjenje predloži na tom sastanku. Nadamo se, da nijedan od kolega ne će propustiti ovu prigodu, a da ne saopći svoje žalbe i predloge. Odbor.

Prodaje se

kompletna kućna ljekarna, Hrv.-slav. farmakopeja, Technik für die ärztliche Praxis (Schwalbe) i Klin. Atlas der Laryngologie (Schnitzler). Adresa u upravi L. V.

Izvanredna mjesečna skupština

Zbora liječnika na proslavu 100-godišnjice smrti E. Jennera održat će se 9. marta o. g. tačno u 6¹/₂ sati u večer u kliničkoj predavaoni (Draškovićeve ul. 19.) s dnevnim redom:

1. Uvodna riječ predsjednika.
2. Predstojnik Dr. J. Rogina: Život i rad E. Jennera.

3. redovita mjesečna skupština

Zbora liječnika obdržavat će se u ponedjeljak dne 26. marta o. g. tačno u osam sati u večer u kliničkoj predavaoni (Draškovićeve ul. 19.) s dnevnim redom:

1. Predavanja i prikazivanja (Dr. M. Grossmann: O preporodu kinina i dr.)
2. Izvještaj predsjedništva.
3. Staleška pitanja.
4. Eventualija.

Uplate gg. članova Zbora za mjesec veljaču god. 1923.

Dr. J. Thierry, Zgb. D. 200.—, Dr. B. Wolf, Čakovac D. 202·50, Dr. K. Grabovački, Indjija D. 202·50, Dr. Saltykov, Zgb. D. 200.—, Dr. I. Rac, Kutjevo D. 50.—, Dr. F. Gutschy, Lipik D. 50.—, Dr. J. Kindl, Ilok D. 199·40, Dr. I. i Dr. N. Radoničić, Nova Gradiška D. 400.—, Dr. J. Freudenthal, Udbina D. 202·50, Dr. M. Kraljević, Cetinje D. 183.—, Dr. A. i Dr. I. H. Botteri, Zgb. D. 400.—, Dr. P. Zentner, Zgb. D. 82·50, Dr. J. Arambašin, Split D. 88.—, Dr. B. Katusić, D. Miholjac D. 100.—, Dr. H. Sever, Novigrad D. 83.—, Dr. M. Čačković, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Kornfeld, Zgb. D. 200.—, Dr. R. Fischer, Zgb. D. 200.—, Dr. A. Horvat, Zgb. D. 150.—, Dr. J. Šanjek, Zgb. D. 150.—, Dr. J. Marković ml., Zgb. D. 150.—, Dr. D. Filipović, Zgb. D. 150.—, Dr. D. Pogačnik, Zgb. D. 150.—, Dr. B. Stipaničić, Zgb. D. 150.—, Dr. J. Heršković, Zgb. D. 75.—, Dr. J. Noll, N. Pazova D. 205.—, Dr. L. Kirschner, D. Miholjac D. 202·50, Dr. D. Karaman, Split D. 100.—, Dr. V. Zakarija, Orahovica D. 100.—, Dr. J. Variola, Karlovac D. 100.—, Dr. A. Racz, Osijek D. 202·50, Dr. M. Duboković, Pleternica D. 202·50—, Dr. J. Scherer, Krapinske Top. D. 100.—, Dr. L. Debeljak, Karlovac D. 75.—, Dr. J. Antolković, Zgb. D. 50.—, Dr. F.

Kocuvan, Sv. Ivan Zelina D. 303.—, Dr. R. Simonović, Sombor D. 305.—, Dr. L. Kolin, Zgb. D. 200.—, Dr. F. Jurčić, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Juranović, Samobor D. 200.—, Dr. M. Dejanović, Zgb. D. 200.—, Dr. D. Ristović, Zgb. D. 200.—, Dr. G. Ivković, Zgb. D. 200.—, Dr. V. Barić, Kostajnica D. 200.—, Dr. A. Pandak, Brod D. 200.—, Dr. I. Blažeković, Sisak D. 200.—, Dr. M. Kosić, Kraljevica D. 200.—, Dr. Vodehnal, Gračac D. 200.—, Dr. V. Viola, Čakovac D. 202:50, Dr. G. Jellinek, Zgb. D. 200.—, Dr. D. Eisenstädter, Zgb. D. 100.—, Dr. K. Radoničić, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Peričić, Ludbreg D. 200.—, Dr. M. Stern, Vukovar D. 100.—, Dr. M. Knežević, Topusko D. 200.—, Dr. D. Begović, Vel. Gorica D. 200.—, Dr. I. Bičanić, Pakrac D. 200.—, Dr. H. Blau, Varaždin D. 200.—, Dr. A. Šercer, Zgb. D. 200.—, Dr. I. Šercer, Subotica D. 200.—, Dr. S. Uzelac, Zgb. 150.—, Dr. D. Ländler, Bjelovar D. 200.—, Dr. E. Lazić, Lipik D. 50.—, Dr. A. Lederer, Vinkovci D. 200.—, Dr. M. Kasumović, Koprivnica, D. 50.—, Dr. H. Duffek, Brod D. 200.—, Dr. V. Pliverić, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Pischl, Andrijevići D. 200.—, Dr. M. Glasgall, Varaždin D. 200.—, Dr. F. Stipan, Jastrebarsko D. 200.—, Dr. I. Matković, Zgb. D. 200.—, Dr. O. Müller, Zgb. D. 50.—, Dr. N. Bačić, Sušak D. 200.—, Dr. I. Feretić, Sušak D. 200.—, Dr. M. Krmpotić, Zgb. D. 200.—, Dr. E. Kovačić, Brod D. 200.—, Dr. G. Alković, Zgb. D. 200.—, Dr. A. Nemanić, Zgb. D. 50.—, Dr. R. Joković, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Paspas, Zgb. D. 200.—, Dr. F. Durst, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Lapinsky, Zgb. D. 200.—, Dr. A. Raić, Zgb. D. 200.—, Dr. G. Koczynski, Zgb. D. 200.—, Dr. J. Breitenfeld, Varaždin D. 100.—, Dr. H. Marić, Varaždin D. 200.—, Dr. J. Savs, Zgb. D. 100.—, Dr. P. Uzelac, Dalj D. 100.—, Dr. J. Stavěl, Gračac D. 100.—, Dr. B. Rogulić, Mitrovica D. 200.—, Dr. Vatr. Scholler, Zgb. D. 200.—, Dr. J. Poljak, Županja D. 200.—, Dr. M. Rukavina, Vrbovsko D. 83.—, Dr. D. Novković, Slatina D. 200.—, Dr. S. Stefanović, Beograd D. 200.—, Dr. A. Elek, Sušine D. 200.—, Dr. J. Scheyer, Koprivnica D. 100.—, Dr. Z. Kralj, Meja D. 200.—, Dr. I. Bolkovac, Sv. Ivan Žabno D. 200.—, Dr. O. Kohlbach, Osijek D. 200.—, Dr. S. Milić, Osijek D. 200.—, Dr. V. Derkač, Zgb. D. 200.—, Dr. Ž. Hercog, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Schwartz, Zgb. D. 200.—, Dr. J. Marošević, Zgb. D. 200.—, Dr. D. Gajić, Mitrovica D. 100.—, Dr. V. Müller, Indjija D. 200.—, Dr. M. Engl, Ilok D. 200.—, Dr. A. Vlaisavljević, Gola D. 200.—, Dr. J. Sobol, Cirkvenica D. 200.—, Dr. A. Scherzer, Senj D. 200.—, Dr. J. Nenadović, Novi Sad, D. 200.—, Dr. M. Tomičić, Gospić D. 200.—, Dr. T. Beck, S. Moravice D. 100.—, Dr. J. Korenić, Zgb. D. 200.—, Dr. N. Mudrovčić, Varaždin D. 200.—, Dr. J. Josipović, Vel. Gorica D. 200.—, Dr. H. Pisačić, Krašić D. 200.—, Dr. F. Vitauš, Zgb. D. 200.—, Dr. I. Fras, Zemun D. 200.—, Dr. I. Maiksner, Varaždin D. 200.—, Dr. E. Šlajmer, Ljubljana D. 200.—, Dr. J. Račić, Split D. 200.—, Dr. J. Malvić, Split D. 100.—, Dr. N. Antunović, Zgb. D. 25.—, Dr. M. Kadić, Bos. Dubica D. 200.—, Dr. A. Glück, Sarajevo D. 200.—, Dr. M. Grgurić, Čazma D. 200.—, Dr. W. Rukavina, Vrbovsko D. 200.—, Dr. G. Jakobović, Babinagreda D. 200.—, Dr. P. Jovanović, N. Sad D. 100.—, Dr. P. Rismondo, Split D. 200.—, Dr. M. Čačinović, Osijek D. 200.—, Dr. O. Oštrić, Novimaroš D. 200.—, Dr. B. Borčić, Zgb. D. 100.—, Dr. J. Mrvoš, Zgb. D. 200.—, Dr. S. Friedrich, Zgb. D. 200.—, Dr. M. Sertić, Zgb. D. 100.—, Dr. M. Politzer, Lipovljani D. 100.—, Dr. A. Band, Zemun D. 100.—, Dr. S. Radojević, Zgb. D. 150.—, Dr. J. Budisavljević, Zgb. D. 200.—, Dr. D. Mašek, Zgb. 152:50, Dr. H. Djanković, Zgb. 50.—, Dr. J. Černè, Zgb. D. 50.—.

Zagreb, 1. ožujka 1923.

Dr. Weiss
z. s. blagajnik.

Sumporno lječilište Varaždinske toplice, Hrvatska

Željeznička, poštanska, telefonska
i brzojavna postaja.

Čitavu godinu otvoreno.
Kupališni liječnik čitavu godinu.

Novo lječilišno svratište s električnom rasvjetom. :: Starodavno radioaktivno sumporno kupalište, + 58° C, preporuča se protiv: uloga, reume, išijasa itd. :: Liječenje pićem (Trinkkuren) za liječenje katara ždrijela, grkljana ili bronhija, te za bolesti prsiju, želuca i slijepog crijeva. Električna masaža, blatne, ugljične i sumporne kupelji.

Prekrasna okolica. Moderni komfort.
Novouredjena svratišta. Vojna glazba.

LIPIK, KUPALIŠTE PRVOGA REDA U SLAVONIJI, POD DRŽ. NADZOROM
Jedino jedno-alkalično toplo vrelo (64° C) na kontinentu.
Odlikovano prvim nagradama u Budimpešti 1885. i 1896., u Londonu 1893., u Beču 1894., u Rimu 1894.
u Bruselju 1897.

Postaja državne željeznice: Pakrac—Lipik.

Terme Lipika radi naravne, (64° C) visoke topline, radi bogatoga sadržaja natrona, radi spojeva joda osobito su zgodne za piće i kupanje, te izvrsno djeluju kod svih katara sluznica (ždrijela, želuca, crijeva, mjehura itd.), kod uloga, reumatizma, ishijasa kao i kod škrofuloznih i sviju bolesti krvi itd. — Moderno kupalište, raskošno uređene prostorije za kupanje, kace od porculana i mramora itd., komore za znojenje (tepidarija), kupelj u bassinu, elegantno uređjeni hoteli, sjajno popravljena nova kupališna zgrada, dvorana za gospodje, za glasovir i za konverzaciju, gostione i kavane, ukusno i zračno pokrivo šetalište s bazarima. Električna rasvjeta u parku i u svim prostorijama. Cijelu godinu otvoreno. — Potanje obavijesti i prospekte razaslije ravnateljstvo kupališta u Lipiku.

SANATORIJ U ZAGREBU

zdravstveni zavod uređen najmodernije za sve operativne, unutarnje, očne i kožne bolesti, za porode kao što i za lake živčane bolesti, te uopće za bolesnike, kojima bi radi teških njihovih boli, visoke starosti ili manjkave kućne njege ovakav zavod bio poželjan. Od primitka su isključeni slučajevi pošasnih bolesti kao i umobola.

Za pobliže informacije obratiti se na

RAVNATELJSTVO ZAVODA, A ULICA BROJ 18

JUGOSLAVENSKA ZNANSTVENA KNJIŽARA
ZAGREB, ILICA 29. (PRIJE MIRKO BREYER) ZAGREB, ILICA 29.

preporuča se gospodi liječnicima za dobavu
svih knjiga i časopisa, osobito iz područja
medicine.

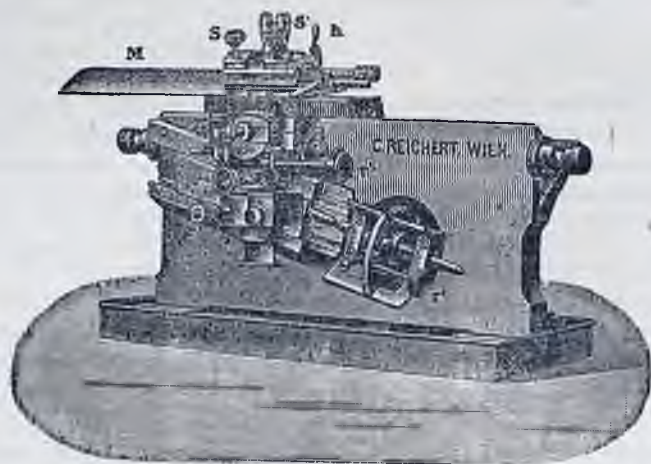
Cijene umjerene.

Solidna podvorba.

I. hrvatska tvornica medicinskih kirur-
ških instrumenata, ortopedskih aparata,
bandaža i zavojne robe

Skladište mikroskopa i mikrotoma prvih svjetskih
tvornica Zeiss i Reichert

JAKOV HLAVKA

llica br. 29

ZAGREB

llica br. 29

Sprave za sterilizaciju i dezin-
fekciju i t. d. i t. d.

Potpuni uredjaj
za bolnice

kao i sobe za operacije i ordi-
nacije.

Kr. županijska oblast u Vukovaru.

Broj 6096 – 1923.

U Vukovaru, dne 2. marta 1923.

Predmet: Surčin, popunjenje mjesta liječnika
uzadruženih zdrav. općina.

Natječaj.

Za popunjenje mjesta općinskog liječnika uzadružene zdravstvene općine Surčin, sa sjedištem u Surčinu, raspisuje se ovime natječaj do 30./III. 1923.

Sa ovim mjestom skopčana je plaća godišnjih 2600 Dinara, slovima dvije hiljade šest stotina Dinara, te pravo na petgodišnje doplatke po 300 Dinara, slovima tri stotine Dinara, kao i pravo na lične i porodične dodatke na skupoću prema na snazi stojećoj topoglednoj Ministarskoj Uredbi. – Osim ovih beriva, doprinose mu područne općine godišnji stalan prinos od 4500 Dinara.

Pozivaju se svi oni, koji ovo mjesto postići žele, neka svoje topogledne, propisno biljegovane, te krsnim ili rodnim listom, domovnicom, liječničkom svjedodžbom, i onom o svršenoj jednogodišnjoj bolničkoj praksi, te liječničkom diplomom obložene molbenice – najdulje do gornjega roka amo podnesu.

Naknadne, nejasne, netaksirane ili propisno neobložene molbe ne mogu se uzeti u obzir.

Kr. podžupan:
Gaj v. r.

Natječaj.

Potpisani ured raspisuje ovim natječaj za jedno mjesto **liječnika-činovnika** za grad **Sisak** i okolišne općine: Lekenik, Martinska Ves, Palanjak, Sela i Topolovac sa sjedištem u Sisku sa godišnjom plaćom od D 2800.—, izvanrednom mjesečnom pripomoći od D 400.— te sa ličnim dnevnim dodatkom od D 22.— i eventualnim obiteljskim dnevnim dodatkom za svakog člana obitelji po D 5.—.

Vlastoručno pisane molbe obložene svim potrebnim ispravama (domovnicom, krsnim listom, svjedodžbom o pravu vršenja liječničke prakse, svjedodžbama o dosadašnjem službovanju i ponašanju, eventualnim vjenčanim listom i krsnim listovima djece) imadu natjecatelji predati ovom uredu najkasnije **do 12. ožujka 1923.** u 12 sati o podne.

Pobliže upute mogu se dobiti u ovom uredu za vrijeme uredovnih sati.

Okružni ured za osiguranje radnika u Zagrebu.

Asistentkinja za rentgen

učenica prof. Holzknechta u Wienu, sa 10-godišnjom praksom, samostalna u terapiji i snimanju, traži namještenje. Ponude na upravu ovog lista.

Zdravstvene potrepštine

Kaliko i mull-ovoji. — Hidrofilna tkanina. — Vata od staničevine. — Brunsov očišćeni pamuk.

Gumena zdravstvena roba

i druge potrepštine kao kirurška svila, catgut. — Record štrcaljke. — Record i kirurške igle. — Potpasači. — Pojasi itd.

Uredjaji za liječnike i bolnice.

LEOPOLD MAUTNER

Zagreb, Preradovićeve ulica br. 8. — Telefon 16-97.

KEM. FARM.
LABORATORIJ

„PARACELSUS“

Ph. Mr. M. Šafranek, Zagreb, Gundulićeva ul. 55.

Strogo strukovnjačka proizvodnja svih vrsti zajamčeno neutralnih medicinskih sapuna Marka „PARACELSUS“.

„PARACELSUS“-sapuni izradjeni su iz najboljeg, najčišćeg materijala, a lijekovite primjese su najpomnijije odmjerene, tako da pouzdano djeluju.

Higijenski sapuni:	1% Formaldehyd-sapun	10% Naphthol-sapun
Sapun za djecu	1% Sublimat-sapun	10% Naphthol- i 10% sumpor-sapun
Pješćani sapun i dr.	Medicinski sapuni za dermatološku praksu:	10% Ichthyol-sapun
Sapuni za dezinfekciju:	40% Katran-sapun	2½% Salicyl-sapun
5% Karbol-sapun	30% Katran- i 10% sumpor-sapun	10% sumporov sapun i dr.
5% Lysol-sapun		

Dobivaju se u svim većim ljekarnama.

NOVO OTVORENA PRVA JUGOSLAVENSKA TVORNICA MEDICINSKIH I KIRURG. INSTRUMENATA, ORT. APARATA I PODVEZA

VJEKOSLAV ŽENKO

ZAGREB, ILICA BR. 45. — TVORNICA: MEDULIĆEVA ULICA BR. 12. TELEFON. 4-36. — NASLOV ZA BRZOJAVE: — **ŽENKO** — ZAGREB.

Dobavljač zagrebačkih i mnogih vanjskih bolnica i boln. zavoda. Skladište mekane i tvrde gumijske robe za ljekarstvo i bolesničku njegu te veterinar. sprava. Izradba svih vrsti kirurških i ortopedijskih sprava. — Zavod za poniklovanje. — Odjel za izradjivanje bolničkih i liječničkih namještaja. — Autogeno spajanje kovina. — Sve u struku zasjecajuće popravke obavlja brzo i solidno.

Ček konto: Sveopća zanatlijska banka d. d. Zagreb.

